

T.C.
İstanbul
**YENİ YÜZYIL
ÜNİVERSİTESİ**

ECZACILIK FAKÜLTESİ

2025-2026 Eğitim Yılı Bahar Yarıyılı

Dersin Adı: Erişilebilirlik ve Sosyal Girişimcilik			Dersin Kodu: USD130
3 AKTS	2 yıl – 1 yarıyıl	Lisans	Seçmeli
	Teorik: 2 s/ hafta	Uygulama: 0 s/ hafta	Türkçe
Öğretim Elemanı Adı Öğretim Görevlisi Ceren Ay e-posta adresi: cerenulku.ay@yeniuyuzuil.edu.tr İrtibat telefonu: 444 5001			

Görüşme Saatleri:

Gün/Saat

13:00-16:00 Perşembe

(Varsa) Dersin web sayfasının adresi:

Bu dersin amacı; öğrencilerin, erişilebilirlik ve kapsayıcılık ilkelerini sosyal girişimcilik yaklaşımıyla birleştirerek, toplumsal sorunlara yenilikçi, sürdürülebilir ve etki odaklı çözümler geliştirebilmelerini sağlamaktır. Ders, öğrencilerin engelliler, yaşlılar, çocuklar, kırılgan gruplar ve dezavantajlı toplulukların karşılaştığı erişim, hizmet, ürün ve iletişim temelli sorunları analiz edebilme, bu sorunlara yönelik sosyal değer üreten girişim fikirleri tasarlayabilme ve bu fikirleri uygulanabilir proje modellerine dönüştürebilme yetkinliği kazanmalarını hedefler.

Bu kapsamda ders; öğrencilerin erişilebilirlik kavramını yalnızca teknik bir gereklilik olarak değil, insan hakları, toplumsal eşitlik ve kapsayıcı kalkınma perspektifiyle değerlendirebilmelerini, sosyal girişimciliği ise yalnızca ekonomik değil toplumsal etki üretme aracı olarak kavrayabilmelerini amaçlamaktadır. Öğrencilerin, toplumsal ihtiyaç analizi, hedef kitle belirleme, çözüm tasarımı, sosyal etki planlama ve sürdürülebilirlik boyutlarını birlikte ele alarak hak temelli ve etik bir girişimcilik bakış açısı geliştirmeleri hedeflenmektedir.

Sonuç olarak bu ders, öğrencilerin mezuniyet sonrasında yalnızca meslek sahibi bireyler değil, aynı zamanda toplumsal sorunlara duyarlı, çözüm üretebilen, erişilebilir ve kapsayıcı dünyaya katkı sunan sosyal girişimci adayları olarak yetiştirmelerine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Öğrenme Çıktıları ve Alt Beceriler: Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenci:

Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenci, erişilebilirlik ve sosyal girişimcilik kavramlarını ve erişilebilirliğin fiziksel, dijital ve iletişim boyutlarını açıklar; toplumsal sorunları hak temelli bir perspektifle analiz eder ve engelliler ile kırılgan grupların karşılaştığı erişim sorunlarını belirler; erişilebilirlik odaklı bir sosyal sorun alanını tanımlar ve hedef kitleyi, sorun alanını ve etki çerçevesini ortaya koyar; kullanıcı odaklı ve kapsayıcı tasarım ilkelerine dayalı yenilikçi çözüm fikirleri geliştirir; bir sosyal girişim fikrini değer önerisi, faaliyetler, paydaşlar ve etki bileşenleriyle birlikte proje modeline dönüştürür; sosyal etki kavramını açıklar ve basit bir etki planı hazırlar; sürdürülebilirlik ve kaynak geliştirme boyutlarını değerlendirerek temel stratejiler önerir; etik, insan hakları ve kapsayıcılık ilkelerini girişim

tasarımına entegre eder; ekip çalışması ve paydaşlarla iş birliği içinde çalışır; erişilebilirlik odaklı bir sosyal girişim fikrini yazılı ve sözlü olarak etkili biçimde sunar.

Dersin kısa tanımı: Bu ders, erişilebilirlik ve kapsayıcılık ilkelerini sosyal girişimcilik yaklaşımıyla birleştirerek toplumsal sorunlara yenilikçi ve sürdürülebilir çözümler geliştirmeyi amaçlar. Ders kapsamında erişilebilirlik, sosyal etki, kullanıcı odaklı çözüm tasarımı ve sosyal girişim modeli geliştirme süreçleri kuramsal ve uygulamalı olarak ele alınır.

Genel Yeterlilikler: Öğrencilerin erişilebilirlik ve kapsayıcılık ilkelerini sosyal girişimcilik yaklaşımıyla birlikte değerlendirebilme, toplumsal sorunları hak temelli bir perspektifle analiz edebilme, sosyal etki odaklı ve sürdürülebilir çözüm önerileri geliştirebilme, proje tasarlama ve sunma becerisi kazanabilme, ekip çalışması ve paydaşlarla iş birliği içinde çalışabilme ve etik, insan hakları ile kapsayıcılık ilkelerini mesleki ve girişimcilik uygulamalarına entegre edebilme yeterliliklerini kazandırmayı amaçlar.

Öğretim Yöntem ve Teknikleri: Anlatım, soru-cevap, olgu sunum ve tartışma yöntemleri kullanılmaktadır.

Değerlendirme Yöntemi: Değerlendirme; ara sınav, uygulamalı ödev/proje ve final sınavı üzerinden yapılır; ara sınavın başarı notuna katkısı %30, uygulamalı ödev veya projenin katkısı %30 ve final sınavının katkısı %40'tır.

Önerilen Ders Kitabı:

1- <https://tidsozluk.aile.gov.tr/>

Yardımcı Okumalar:

Görsel ve işitsel sunumlar (power point sunumları)

Dersin İçeriği: Ara sınav(lar) ve final sınavı için belirlenen günler de belirtilecektir.

HAFTALIK KONULAR

Hafta	Konular
1	Derse giriş, dersin amacı ve kapsamı, erişilebilirlik ve sosyal girişimcilik kavramlarına genel bakış
2	Erişilebilirlik nedir? Fiziksel, dijital ve iletişimsel erişilebilirlik
3	Engellilik, kırılgan gruplar ve hak temelli yaklaşım
4	Sosyal girişimcilik nedir? Sosyal etki, değer önerisi ve toplumsal fayda
5	Toplumsal sorun analizi, hedef kitle belirleme ve ihtiyaç tespiti
6	Kullanıcı odaklı ve kapsayıcı çözüm tasarımı, iyi uygulama örnekleri
7	Arasınav
8	Sosyal girişim modeli geliştirme: çözüm, faaliyetler ve paydaşlar
9	Sosyal etki planlama ve etki ölçümü temel yaklaşımları
10	Sürdürülebilirlik, kaynak geliştirme ve iş modeli mantığı
11	Etik, insan hakları ve kapsayıcılık ilkelerinin girişimlere entegrasyonu
12	Proje geliştirme atölyesi ve vaka çalışmaları
13	Öğrenci proje sunumları ve geri bildirim
14	Final sınavı / Proje

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI	SAYISI	KATKI PAYI
Devam		
Laboratuar		
Uygulama		
Alan Çalışması(varsa)	1	
Derse Özgü Staj (Varsa)		
Ödev		
Sunum	1	
Projeler	1	30
Seminer	1	
Ara sınav	1	30

Final	1	40
TOPLAM		%100

DERSİN ÖĞRENİM ÇIKTILARININ PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE İLİŞKİSİ

No	Program Yeterlikleri/Çıktıları	*Katkı Düzeyi				
		1	2	3	4	5
1	Erişilebilirlik, kapsayıcılık ve sosyal girişimcilik alanlarına ilişkin temel kavramları, kuramsal yaklaşımları ve güncel tartışmaları bilir; bu bilgileri toplumsal sorunların çözümüne yönelik proje ve girişim fikirlerine dönüştürür.					5
2	Engellilik, kırılganlık ve toplumsal dışlanma olgularını hak temelli ve sosyal adalet perspektifiyle analiz eder; eşitlik, ayrımcılık yasağı ve katılım ilkelerini girişim tasarım süreçlerine entegre eder.					5
3	Toplumsal sorunları çok boyutlu biçimde analiz eder; hedef kitle, ihtiyaç alanları ve etki düzeylerini belirleyerek sorun tanımlar.					5
4	Kullanıcı odaklı ve kapsayıcı tasarım ilkeleri doğrultusunda yenilikçi, erişilebilir ve uygulanabilir çözüm fikirleri geliştirir..					5
5	Bir sosyal girişim fikrini değer önerisi, faaliyetler, paydaşlar ve hedeflenen sosyal etki boyutlarıyla birlikte bütüncül bir proje modeline dönüştürür.					5
6	Sosyal etki kavramını ve etki ölçümünün temel yaklaşımlarını açıklar; proje ve girişimler için basit ve izlenebilir bir etki planı oluşturur.				4	
7	Sosyal girişimlerde finansal ve kurumsal sürdürülebilirlik ilkelerini değerlendirir; kaynak geliştirme, ortaklık ve ölçeklenebilirlik konusunda temel stratejiler geliştirir.					5
8	İnsan hakları, etik ve kapsayıcılık ilkelerini girişimcilik süreçlerine entegre eder; olası ayrımcılık risklerini ve etik ikilemleri öngörerek önleyici yaklaşımlar geliştirir.					5
9	Takım çalışması ve çok paydaşlı iş birliği ortamlarında etkili iletişim kurar; rol paylaşımı yapar ve ortak hedefler doğrultusunda üretken biçimde çalışır.					5
10	Mevcut iyi uygulama örneklerini ve sosyal girişim modellerini analiz eder; bu örneklerden hareketle kendi bağlamına uygun özgün girişim fikirleri geliştirir.					5
11	Proje fikrini yazılı ve sözlü olarak açık, ikna edici ve yapılandırılmış biçimde sunar; temel proje dokümanlarını hazırlar.					5
12	Kanıt dayalı bilgi, saha verisi ve geri bildirimleri kullanarak girişim fikrini geliştirir; eleştirel değerlendirme ve sürekli iyileştirme yaklaşımını benimser.					5
13	Toplumsal sorumluluk ve aktif yurttaşlık bilinciyle hareket eder; erişilebilirlik ve kapsayıcılık alanında sosyal değişime katkı sunmayı hedefler.			3		
14	Yaşam boyu öğrenme ve girişimcilik bilinciyle, erişilebilirlik, sosyal etki ve sosyal girişimcilik alanındaki güncel gelişmeleri izler ve mesleki yetkinliklerini sürekli olarak geliştirmeyi amaçlar.			3		

*1 en düşük, 2 düşük, 3 orta, 4 yüksek, 5 en yüksek ya da tamamen/kısmen şeklinde de belirtilebilir.

AKTS (İŞ YÜKÜ TABLOSU)

Etkinlikler	Sayı	Süre (Saat)	Toplam İş Yüğü
Ders Süresi (Sınav haftası dahil 14 hafta)	13	2	26

Laboratuar			
Uygulama			
Derse Özgü Staj (varsa)			
Alan Çalışması			
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme)	13	5	65
Sunum / Seminer Hazırlama	1	1	1
Proje	1	1	1
Ödevler	1	1	1
Ara sınavlar	1	1	1
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	1	1
Toplam			96/30=3.2